

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 2273 Școl.

Notă oficială.

Domnul ministru de culte și instrucție publică ne anunță, că a trimis inspectoratelor regești relativ la examenele de absolvire ale elevilor din cl. VI. primară următoarea circulară sub Nr. 19570 din 26 Februarie c.:

Examenele de absolvire se vor ține și în acest an tot în conformitate cu instrucția Nr. 57729 din 1914.

Insărcinarea exmișilor ministeriali din 1914 are valoare și în acest an, și anume, asupra cercului pentru care au fost numiți.

Intrucât ar fi necesară vr'o schimbare în privința exmișului sau a cercului, inspectoratele regești vor avea să facă domnului ministru raport până la 15 Martie.

Exmișii ministeriali vor da examen separat cu fiecare școală numai în cazul, că la respectiva școală se găsesc cel puțin 5 elevi pentru examenul de absolvire. În caz contrar elevii vor fi grupați după caracterul școalelor la o școală centrală, accesibilă pentru comunicație ușoară.

Elevii școalelor comunale pot fi grupați cu elevii școalelor de stat.

Insă elevii școalelor confesionale nu pot fi atașați la elevii școalelor comunale, de stat sau de altă confesiune, decât pe lângă autorizația prealabilă în scris a respectivei autorități bisericești.

Comunicând organelor noastre subalterne acest ordin, le îndatorăm din nou să recitească cu atenție circulara noastră Nr. 5841 din 8 Maiu 1914 privitoare la examenele finale, unde se arată în mod amănunțit tot ce trebuie să știe și să facă în această chestiune importantă.

Sibiu, 6 Martie 1915.

Consistorul arhidiecezan.

Probă de mare putere.

(b.) Vechie părtașe a atâtor mari și momentuoase evenimente istorice, — nici când ca și în aceste vremi din cele mai furtunoase monarhia noastră n'a dat o mai strălucită dovadă de marea ei putere.

Nu propriul orgoliu național, al nostru, al Românilor de sub sceptrul august al Habsburgilor, cari formăm ca națiune aproape o zecime din popoarele monarhiei, ne îndeamnă să simțim mândria acestei afirmări de putere, la care și noi dăm tributul nostru, care în raport nu rămâne întru nimic înapoia nici căruia din celelalte neamuri ale împărăției, ci rezultatele generale ale oștirilor Maiestății Sale fac să ne salte inimile noastre de bucurie. Căci nici odată dușmanii u-neltitori de atâta vreme împotriva monarhiei noastre nu s'au înșelat mai amar, ca și în aceste din urmă luni, cari le-au adus cele mai grele decepții în nădejile lor, bazate pe cele mai

false presupțiuni. Și aceste premise, pe cari inimicii patriei noastre și-au clădit întregul lor castel fantastic, n'aveau altă temelie, decât disensiunile interne politice dintre diferitele neamuri ale monarhiei, cari acum se vede mai bine cât de fals au fost înțelese în afară.

Dușmanii nostri credeau, că dacă Cehii să războiesc în viața politică internă cu Nemții, iar Polonii cu Ruțenii din Austria, și dacă în Ungaria sunt contrarietăți între Maghiari și celelalte naționalități, aceasta înseamnă o luptă internă cu scop de slăbire a forței în afară a monarhiei. Iar năzuințele ambasadourilor nostri la curțile țerilor azi în luptă cu noi, cari căutau să aplaneze orice diferențe de natură politică externă, pentru menținerea păcii, factorii diplomatici dușmani le-au înțeles iarăși în mod fals, ca un semn de slăbiciune a monarhiei.

Vor fi având țerile dușmane nouă abili diplomați în țesutul intrigilor politice de tot soiul, dar în punctul acesta au dovedit cea mai compromițătoare ignoranță pentru ei, căci altcum nu se începea războiul. Dușmanii nostri la toate s'au gândit, afară de un singur lucru, la care trebuie să te gândești când începi un joc hazard: la *perdere*...

Ei bine, dușmanii nostri, când au început războiul și-au pus toate șansele pe o singură carte — pe slăbiciunea internă a monarhiei noastre. Dar ceace ei credeau că este slăbiciune, era tocmai tăria latentă a energiilor naționale ale popoarelor ei, cari strămtorate în desvoltarea lor launtrică așteptau un moment de expansiune în afară, prin care să poată da dovezi de destoinicie și importanța lor pentru monarhie, care în lunga vreme a păcii nu mai găsea o apreciere după valoarea fiecărei națiuni, dându-se o prea mare preferință unui sau altui neam dintre popoarele imperului nostru. Căci toate nemulțumirile noastre interne nu se îndreptau contra monarhiei, ci dimpotrivă, ele au determinat luptele cele mai concentrice pentru idealul unei armonii generale între diferitele popoare, la care se putea ajunge numai pe calea unei egale îndreptări.

Și nu popoarele din monarhie au dat prilej dușmanilor ei să speculeze o slăbiciune internă neexistentă, ci sistemele false de guvernare internă a anilor din urmă au reflectat și în afară o falsă iconă a stării launtrice din imperiul dunărean.

Și cel mai important lucru nu l-au văzut dușmanii nostri orbiți de patimi înainte de a se arunca într'un joc atât de hazardat. Au nesocotit adecă aceea ce trebuiau să știe din istorie: pe cei trei factori, cari au susținut monarhia chiar și în cele mai grele vremuri de cercare internă și totdeauna cu succes când a fost vorba de apărarea patriei în afară, pe cei trei factori nedespărțiți, cari constituiesc tăria împărăției Habsburgilor dela înteme-

iarea ei: *dinastia, armata și fidelitatea popoarelor ei devotate!*... Le-gătura între acești trei factori nu a slăbit nici odată în monarhia noastră, ci dimpotrivă, ea s'a strâns totdeauna mai tare atunci, când au fost mai mari momentele pentru validitatea ei.

Și dușmanul nostru extern, care se bizuise pe pretinsa noastră slăbiciune internă, s'a trezit cu o formidabilă forță, piept la piept, cum nici nu visase. O mai strălucită probă de marea putere, care residă în energia popoarelor monarhiei noastre, nu s'a dat vreodată. Resultatele de până acum, culese pe câmpurile de războiu, ne dau cea mai pozitivă încredere, că și finalul acestui puternic acord între voința suveranului, între vitejia armatei, și între iubirea popoarelor Lui, — va fi încoronat de cea mai splendidă victorie! Sperăm, că așa va fi, și așteptăm, ca așa se fie!...

Condițiile succesului.

— Tineretului nostru. —

XX.

Orientări...

În convorbirile precedente am semnalat tinerilor, al căror viitor ne interesează *greșelile de conduită*, ce ar putea să-i împedecă a seceră *sucesele* sânguinei și nădejilor lor. Aceste greșeli, după cum am văzut, pot izvorî din direcția greșită ce o dau propriilor impulsuri naturale.

Ce diferență este între trenul care sosește liniștit în stație și între celce deraiază și se sdrobește? Stă diferența în cantitatea de vapor și de energie furnizate de mașină? Nici de cum. Acelaș vapor, care duce pe cel dintâi repede și cu siguranță la țintă, răstoarnă pe cel de al doilea în prăpastie. Toată diferența e, că unul a urmat direcția marcată de șine, iar celalalt a părăsit-o. Așa se întâmplă și cu tineretul.

Tinerii, cel puțin în periodul critic și fericit totodată dela cincisprezece la douăzeci de ani, au în suflet *destul vapor* spre a putea ajunge la țânta dorințelor, în portul *succesului*. Pentruce dar sunt atâția și atâția cari n'ajung acolo? Aceasta de obicei nu se întâmplă din lipsă de energie, ci mai de multeori din cauza *orientării* greșite, când energiile iau o direcție falsă, fiind întrebuințate pentru lucruri fără valoare și păgubitoare.

Acele energii, acel *vapor*, cu care voi, tinerilor, aveți să vă faceți drumul, sunt boldurile firești, ale căror greșeli de orientare le-am arătat. E mândria nobilă, ce vă face să doriți a fi bărbați și care pe mulți smintiți îi abate din drumul adevărat, făcându-i să-și închipuiască numai că sunt bărbați, fără ca să și fie într'adevăr. Este setea de știință, de care abuzează așa mulți spre a satisface o curiozitate deșartă. E dorința de a iubi și a fi iubit, care rostogolește pe atâția în prăpastii îngrozitoare. Aceste bolduri, zic, sunt energiile, sunt vaporii, care bine întrebuințați, vă dau impulsul să ajungeți la țânta fericită a aspirațiilor noastre!

Aceleași bolduri, care pe mulți tineri în tarăsc în abizul neizbânzii, trebuie să fie pentru voi aripile, cu ajutorul cărora să sburăți până pe culmile pline de soare ale succesului. Dar spre aceasta, înțelegeți acum, aveți trebuință înainte de toate de *orientări*, precum trenul are trebuință de șine spre a luneca repede înainte și fără teamă de căderi ori deraieri.

Așadară cel dintâiu lucru, ce trebuie să-l facă tineretul de etatea voastră, este

să se orienteze asupra scopului particular ce-l urmărește. Aceasta este cea dintâi problemă ce trebuie să o rezolvească în periodul într'adevăr critic al vieții dela cincisprezece la douăzeci de ani. Aici nu este vorba de scopul general omenesc, de care am vorbit într'alt loc. Scopul general omenesc este unul pentru toți și se rezumează în cuvintele: *a cunoaște, a iubi și a sluji pe Dumnezeu aici pe pământ, spre a dobândi prin acest mijloc vieța veșnică*. Ci e vorba pentru tineret, ca având în vedere acest scop general să se orienteze în ce privește *scopul social*, să caute și să afle locul unde trebuie să slujească pe Dumnezeu, în vieța aceasta. Cu alte cuvinte, trebuie să caute *funcția socială* prin care să se facă folositor sieși și altora, sau folosind o comparație obișnuită în Spania, fiecare tinăr trebuie să-și caute *instrumentul* cu care va avea să cânte în orchestra omenimei.

«*Cu ce instrument cântă acest om?*» se întreabă de comun Spaniolii, când vreau să-și exprime idoliala cu privire la folosul social ce-l aduce vre'un nepot de al lui Adam. Această întrebare trebuie să-ți-o faci și eu acum, iubite cetitorule. «*Cu ce instrument vei cânta tu în orchestra armatei omenesti? Nu vei fi gândit cumva până acum, că nu va trebui să cânti nicicum? Ori te-ai mulțumi poate să alergi numai înaintea muzicii, cum fac băieții de stradă, când defilează soldații? Ai putea rămâne oare nemșcat să ascuți pe ceice cântă ori să privești pe ceice merg înainte în pas cadențat, răpiți de fanfarele militare?*» Dar, iubite prietene, ceice se opresc să privească o armată ce trece în marș în sunetul imnurilor războinice, aceia nu participă la învingere și nici odată nu vor putea pretinde parte din prada de războiu! Prin urmare trebuie să te pui în șir, *să cânti dintr'un instrument oarecare*. Iar începutul trebuie să-l faci cu alegerea instrumentului care-ți convine mai bine.

Aceasta e marea problemă a *alegerii unei profesii*, care se impune tuturor tinerilor ajunși la vârsta, la care te afii tu acum. Până în cialul acesta tu n'ai fost decât un copil și unica datorință a copilului este să se desfacă încetul cu încetul d'n scutecele ce-l învălesc. Tu ai ajuns acum primul popas al acestei dezvoltări virile. Tu ai forțe corporale și intelectuale suficiente, ca să începi munca în vederea îndeplinirii unei funcții sociale. Este deci necesar, să hotărăști fără întârziere, care să fie cea funcție!

Pentru tineretul contimporan, problema aceasta este atât de grea, cum n'a fost niciodată pentru tinerii vreunei epoce din istorie. Am spus-o mai înainte, că astăzi în societate nu mai sunt bariere de neînălțurate: toate urmele castelor și chiar ale claselor ereditare au dispărut. Toate posturile, toate funcțiile sociale, sunt accesibile pentru oamenii cu talent, cu însușiri alese și statornici. Dar încă odată, nu toate funcțiile sunt pentru fiecare tinăr, nici fiecare tinăr nu este pentru toate; e sigur însă, că nici o funcție nu este interzisă celor ce au calități firești și prin urmare sunt capabili să o îndeplinească.

Cu toate aceste, în sânul constituției societății moderne, în *principiu* cu totul democratică, sunt și *circumstanțe* exterioare, independente de voința omului, care deși nu-l *determină* dinainte, totuși îl fac mai apt pentru unele profesii, decât pentru altele. Așa este la locul prim *profesiunea părintească*.

Orice s'ar zice *influența ereditară*, adecă influența ce o pot exercita părinții asupra copiilor lor transmitându-le calitățile ce le-au dobândit ei înșiși în exercitarea profesiei, se arată cel puțin ca *preeducație*.

Este închinarea tinărului pentru profesiunea ce a văzut-o exercitându-se în frageda sa copilărie și în practicarea căreia părinții l-ar putea instrui mai bine decât oricine altul.

Ad. Nr. 450/1915.

(29) 2-3

Concurs.

In sensul hotărârii consistoriale Nrul 1357 Bis. se publică concurs la postul de capelan din parohia de clasa III a Comana inferioară cu termenul de 30 de zile dela apariția concursului în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt a treia parte din venitele stolare statarite.

Concurenții au de a se prezenta în una din Dumineci sau sărbători la biserică spre a cânta sau cuvânta și a face cunoștința poporului, ceace are de a se înștiința înainte subsemnatului oficiu protopresbiteral la care sunt de a se adresa și rugările de concurs cu documentele de lipsă.

Făgăraș, la 4 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tracului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial din Comana infer.

Nicolae Borzea protopop.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

in care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciune sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeu“, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciune sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată în coloare roșie și vâscă cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preturilor, profesorilor și învățătorilor, la comande de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale oricărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru oștii din rebel, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu:

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirii și asupra adevărului divin.

Traducere

de Teodor V. Păcățian.

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

Table listing jewelry items like rings, earrings, and necklaces with prices in lei and filer.

Table listing gold and silver items like watches, pendants, and jewelry with prices in lei and filer.

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Onoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de orologio, juvencricale, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

(2) 22-24

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală

edată de Societatea Fondului de Teatru Român.

- List of theatrical books including titles like 'Teodor Abt', 'Aurelia Păcățian-Rubenescu', 'Yves Mirande', etc.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acuma:

- List of books from the Cosinzeana library including titles like 'I. H. Fabre', 'M. Demetrescu', etc.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

- List of books from the National Library including titles like 'Pedagogia și Medicina', 'Bulgarii', etc.

Biblioteca Flacăra.

- List of books from the Flacăra library including titles like 'H. G. Wells', 'V. Eftimiu', etc.

Biblioteca Minerva.

- List of books from the Minerva library including titles like 'Tit. Liviu', 'B. Constant', etc.

- Continuation of book list from the right side of the page, including titles like 'A. Cazaban', 'Harriet Beecher Stowe', etc.

Biblioteca Istorică.

- List of books from the Historical Library including titles like 'Paiul Vulturului', 'C. Paul și A. Marcu', etc.

Biblioteca pentru toți.

- List of books from the library for everyone including titles like 'Maurice Maeterlinck', 'Vasile Conta', etc.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.